

PRILOG I uz

UPUĆIVANJE NA OCENU USTAVNOSTI
izmena i dopuna u Pravilniku o postupku i dokazima
Specijalizovanom veću Ustavnog suda

POVERLJIVO

Pravilo 19**Odsutnost sudije**

- (1) [nepromenjen]
- (2) [nepromenjen]
- (3) Kada je sudija trajno sprečen da nastavi zasedanje u određenom predmetu, predsednik raspoređuje rezervnog sudiju ili, kada je to primereno, drugog sudiju za dalji tok zasedanja u tom predmetu.
- (4) Kada sudija odsustvuje sa zasedanja u već započetom predmetu, panel ili preostale sudije, u zavisnosti od slučaja, privremeno obustavljaju postupak tokom najviše trideset (30) uzastopnih radnih dana. Ukoliko je, po isteku privremene obustave postupka, sudija i dalje sprečen da zaseda, primenjuje se stav (3). Shodno članu 33(4) Zakona, zamenjeni sudija neće biti preraspoređen u drugi panel koji zaseda u različitoj fazi istog postupka.
- (5) [nepromenjen]

Pravilo 19

Svrha i sadržina: Stavovi (1) i (2) ostaju nepromenjeni. Pređašnji stav (3) se briše. Sledeća dva stava (prvobitno stavovi (4) i (5), koji sada nose brojeve (3) i (4)) izmenjeni su i dopunjeni u skladu sa ovom izmenom. Pređašnji stav (6) (koji sada nosi broj (5)) ostaje nepromenjen.

Relevantni zaključci: Izmene i dopune konkretno proističu iz zaključaka panela Ustavnog suda u vezi sa zakonitošću panela u čijem se sastavu nalazi dvoje sudija (stav 40).

Poglavlje 3**Istraga***Odeljak I: Istražne radnje**Pododeljak 1: Opšte odredbe***Pododeljak 1**

Svrha i sadržina: Pravilo 30 je razrađeno u skladu sa dole navedenim objašnjenjem. Dodata su tri nova pravila (31-33) kako bi se uzeli u obzir zaključci panela Ustavnog suda. Sva tri nova pravila se nalaze u Pododeljku 1 (Opšte odredbe) kako bi bilo jasno da se primenjuju na sve radnje koje se preduzimaju shodno odredbama u pododeljcima 2, 3 i 4.

Pravilo 30**Opšta odredba**

- (1) Prilikom vođenja istrage o krivičnom delu iz nadležnosti Specijalizovanih veća, specijalizovani tužilac može da:
 - (a) ispituje žrtve, svedoke i osumnjičene na zapisnik;
 - (b) vrši uviđaje, prikuplja dokaze, obezbeđuje veštačenje prikupljenih dokaza i, po potrebi, obavlja druge istražne delatnosti;
 - (c) traži pomoć trećih država i međunarodnih organizacija ili drugih subjekata;
 - (d) preduzima istražne radnje shodno pravilima 34 do 41.
- (2) Tokom istrage, specijalizovani tužilac u svakom trenutku postupa u skladu sa osnovnim ljudskim pravima, predviđenim Poglavljem II Ustava, i obezbeđuje:
 - (a) sigurnost i zaštitu žrtava, svedoka i drugih lica izloženih opasnosti zbog informacija pruženih specijalizovanom tužiocu ili zbog saradnje sa njim; i
 - (b) zaštitu privatnosti svakog lica.

Pravilo 30

Svrha i sadržina: Stavovi (1)(b), (d) i (2) su izmenjeni i dopunjeni sa ciljem da se ukaže na radnje koje preduzima specijalizovani tužilac i, naročito, na ograničenja s tim u vezi, koja se regulišu narednim pravilima u slučajevima kada bi istražne delatnosti specijalizovanog tužioca mogle da naruše osnovna ljudska prava. Pređašnji stav (3) je uklonjen pošto njegovu funkciju sada obavlja novo pravilo 31.

Pravilo 31**Minimalni mehanizmi zaštite opšte prirode**

- (1) Istražne radnje koje bi mogle da ugroze osnovna ljudska prava predviđena Poglavljem II Ustava odobrava panel ili, u odgovarajućim slučajevima, preduzima specijalizovani tužilac. Takve radnje se mogu odobriti ili preduzeti – u zavisnosti od slučaja – ukoliko su, imajući u vidu sve relevantne okolnosti, primenjeni sledeći minimalni mehanizmi zaštite:
 - (a) ispunjeni su svi relevantni uslovi predviđeni pravilima 34 do 41;
 - (b) pomenute istražne radnje su neophodne za potrebe istrage; i
 - (c) stepen u kojem se, usled preduzimanja istražnih radnji, ugrožavaju prava bilo kojeg lica na lični integritet, privatnost ili imovinu srazmeran je legitimnom cilju istrage i ne stoji u suprotnosti sa suštinom zagarantovanih prava.
- (2) U slučajevima kada panel odobrava istražne radnje shodno stavu (1), panel može da naloži specijalizovanom tužiocu da dostavi informacije o sprovođenju datih radnji i o prikupljanju materijala na osnovu pravila 34 do 41, pri čemu način i rok za dostavu informacija određuje panel.
- (3) Informacije do kojih se dođe u okviru profesionalnog ili drugog poverljivog odnosa u skladu sa pravilom 111 smatraju se privilegovanim i ne podležu istražnim radnjama, izuzev u slučajevima kada se privilegovani status zloupotrebi radi izvršenja krivičnog dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća i kada dokazi za kojima se traga potvrđuju da se doprinelo izvršenju tog krivičnog dela. U takvom slučaju, primenjuje se pravilo 33(1)(a)(ii) *mutatis mutandis*.
- (4) Panel po potrebi može da propiše i druge mehanizme zaštite.

Pravilo 31 (novo)

Svrha: Pravilo 31 je dodato kako bi se u njemu izložili minimalni mehanizmi zaštite opšte prirode koji se primenjuju na radnje predviđene u pododeljcima 2, 3 i 4, posvećenim specijalnim istražnim radnjama (pravila 34-36), pretresu i plenidbi (pravila 37-39), ekshumacijama (pravilo 40) i prikupljanju uzoraka telesnih materijala (pravilo 41).

Sadržina: Stavom (1) se utvrđuje da se takve radnje mogu preduzimati samo na osnovu odobrenja panela ili ih, u odgovarajućim uslovima, može preduzimati neposredno specijalizovani tužilac. U istom stavu se zatim iznose opšti uslovi koje valja ispuniti nezavisno od toga da li je radnje odobrio panel ili ih specijalizovani tužilac preduzima bez prethodnog odobrenja. U pravilu 31, stav (2), takođe se postavlja opšti uslov da se panelu, ukoliko tako odluči, podnese izveštaj o sprovođenju radnji i o prikupljenim, odnosno zaplenjenim materijalima. Pored toga, u stavu (3) se predviđa zaštitni mehanizam za privilegovane materijale. Stav (4) je odredba široke primene kojom se panelu omogućava da, imajući u vidu konkretne okolnosti datog predmeta, po potrebi propiše i bilo koje druge zaštitne mehanizme.

Relevantni zaključci: U pravilu 31 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda u vezi sa sledećim merodavnim standardima: dostupnost i predvidljivost zakona; neophodnost; srazmernost; potreba da radnja ili mera ne stoji u suprotnosti sa suštinom zagarantovanog prava (stavovi 60-64); kao i u vezi sa drugim eventualno relevantnim zaštitnim mehanizmima (stavovi

71, 74). Pravilo 31 takođe se oslanja na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa članom 8.

Pravilo 32

Čuvanje, skladištenje i zaštita materijala prikupljenih ili zaplenjenih na osnovu pravila 34 do 41

- (1) Materijali koji se prikupe ili zaplene usled vršenja radnji predviđenih pravilima 34 do 41 se na odgovarajući način čuvaju, skladište i štite. Svaka odluka panela kojom se takve radnje odobravaju sadrži:
 - (a) postupak i mere predostrožnosti za skladištenje, zaštitu i, u odgovarajućim slučajevima, prenos prikupljenih ili zaplenjenih materijala;
 - (b) naznaku koliko će se dugo čuvati prikupljeni ili zaplenjeni materijali i, u odgovarajućim slučajevima, postupak za njihovo očuvanje shodno pravilu 71; i
 - (c) uputstvo i vremenske rokove za povraćaj ili, u odgovarajućim slučajevima, uništavanje prikupljenih ili zaplenjenih materijala.
- (2) Pravilo 206 se primenjuje *mutatis mutandis*. Zahtevi nadležnih organa Kosova mogu da se odobre, uz uvođenje zaštitnih mera po potrebi.

Pravilo 32 (novo)

Svrha: Pravilo 32 je dodato kako bi se ukazalo na opšte uslove skladištenja, čuvanja i zaštite materijala pribavljenih ili zaplenjenih tokom vršenja istražnih radnji na osnovu pravila 34-41, odnosno tokom specijalnih istražnih radnji (pravila 34-36), pretresa i plenidbe (pravila 37-39), ekshumacija (pravilo 40) i prikupljanja uzoraka telesnih materijala (pravilo 41).

Sadržina: Pravilo 32 u stavu (1) iziskuje da se u svakoj odluci panela kojom se odobravaju radnje na osnovu pravila 34 do 41 (bilo da se radnje odobravaju unapred ili naknadno) predvide konkretni postupci i mere predostrožnosti za skladištenje, čuvanje, prenos i zaštitu prikupljenih ili zaplenjenih materijala, kao i uputstvo o tome koliko će se dugo ti materijali čuvati. Pravilom 32, u stavu (2), takođe se uspostavlja okvir za saradnju u pogledu prikupljenih ili zaplenjenih materijalima.

Relevantni zaključci: U pravilu 32 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda u vezi sa skladištenjem i čuvanjem takvih materijala (stavovi 66, 73).

Pravilo 33

Povraćaj ili uništavanje materijala prikupljenih ili zaplenjenih na osnovu pravila 34 do 41

- (1) Materijali prikupljeni ili zaplenjeni na osnovu pravila 34 do 41 vraćaju se ili uništavaju:
 - (a) odmah,

- (i) ukoliko dati materijali izlaze iz okvira istrage za čije su potrebe pribavljeni, izuzev u slučajevima kada su relevantni za istragu o nekom drugom krivičnom delu iz nadležnosti Specijalizovanih veća; ili
 - (ii) ukoliko su dati materijali pribavljeni nezakonito, naročito u slučajevima kada panel odbije da izda odobrenje ili ne donese odluku o nalogu specijalizovanog tužioca shodno pravilima 36 ili 38;
- (b) u slučajevima kada dati materijali više nisu relevantni za svrhu u koju su pribavljeni, pri čemu se uzima u obzir:
- (i) priroda i težina krivičnog dela;
 - (ii) potrebe tekućih istraga; i
 - (iii) da li je predmetno lice osumnjičeno, osuđeno, oslobođeno ili je neko treće lice; ili
- (c) kada nastupi zakonska zastarelost predviđena članom 106 Krivičnog zakonika Kosova.
- (2) Uz izuzetke predviđene u stavu (1), materijale prikupljene ili zaplenjene na osnovu pravila 34 do 41:
- (a) vraća specijalizovani tužilac, *proprio motu* ili po odluci panela; ili
 - (b) uništava specijalizovani tužilac, isključivo po odluci panela.
- O svakom slučaju povraćaja ili uništavanja materijala vodi se evidencija.
- (3) Predmetno lice se obaveštava o svakoj odluci o povraćaju ili uništavanju materijala najmanje devedeset (90) dana pre izvršenja odluke, ili u drugom roku ako se donese takva odluka. Predmetno lice može da traži preispitivanje donesene odluke.

Pravilo 33 (novo)

Svrha: Pravilo 33 je dodato kako bi se ukazalo na opšte uslove povraćaja ili uništavanja materijala prikupljenih ili zaplenjenih tokom vršenja istražnih radnji na osnovu pravila 34-41, odnosno tokom vršenja specijalnih istražnih radnji (pravila 34-36), pretresa i plenidbe (pravila 37-39), ekshumacija (pravilo 40) i prikupljanja uzoraka telesnih materijala (pravilo 41).

Sadržina: Pravilo 33, stav (1), predviđa tri glavne mogućnosti u pogledu vremena kada se, u zavisnosti od konkretnih okolnosti, prikupljeni ili zaplenjeni materijali uništavaju ili vraćaju. U stavu (2) se razjašnjava da specijalizovani tužilac može da vrati prikupljene ili zaplenjene materijale *proprio motu* ili na osnovu odluke panela, ali da se materijali mogu uništiti samo ukoliko panel to odobri. Stavom (3) se uvodi zaštitni mehanizam za sva predmetna lica u pogledu planiranog uništavanja ili povraćaja relevantnih materijala, uz ostale zaštitne mehanizme koji su već predviđeni Zakonom ili Pravilnikom – članom 49(3) Zakona, odnosno pravilom 29.

Relevantni zaključci: U pravilu 33 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda o nepostojanju odredbi o tome koliko se trajno prikupljeni ili zaplenjeni materijali čuvaju, kao i o njihovom uništavanju (stavovi 66, 73, 105). Pravilo 33 takođe se oslanja na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa članom 8.

*Pododeljak 2: Specijalne istražne radnje***Pravilo 34 (pređašnje pravilo 31)****Uslovi za preduzimanje specijalnih istražnih radnji**

- (1) Imajući u vidu pravilo 31(1), specijalne istražne radnje mogu da se preduzimaju samo ukoliko postoji osnovana sumnja da je izvršeno, da se vrši ili da će se izvršiti krivično delo iz člana 13 ili 14 Zakona, ili krivično delo iz članova 388(2) i (3), 393, 394(1), (4) i (5), 395, 396, 397(1), 400(2) do (4), 409, 410, 423 ili 424 Krivičnog zakonika Kosova, u smislu u kojem se pominje u članu 15(2) Zakona.
- (2) Specijalne istražne radnje mogu da se preduzimaju kada dokazi ne mogu da se pribave drugačijim, manje invazivnim ali podjednako efikasnim sredstvima, a vrše se u odnosu na lica ili konkretne lokacije u slučajevima kada postoji osnovana sumnja:
 - (a) da je dato lice izvršilo, vrši ili da će izvršiti bilo koje krivično delo iz stava (1) koje spada u nadležnost Specijalizovanih veća;
 - (b) da dato lice prima ili šalje poruke koje su upućene ili koje upućuje osumnjičeni ili optuženi, ili da se osumnjičeni ili optuženi služi uređajem za komunikaciju datog lica;
 - (c) da se neka konkretna lokacija koristi ili će se uskoro koristiti za izvršenje krivičnog dela iz stava (1) koje spada u nadležnost Specijalizovanih veća; ili
 - (d) da se dokazi o krivičnom delu iz stava (1) mogu pronaći na nekoj konkretnoj lokaciji, a neophodni su za istragu.
- (3) Lice iz stava (2) specijalizovani tužilac obaveštava o svim radnjama koje se u vezi s tim licem preduzimaju na osnovu pravila 34 do 36, pod uslovom da se time ne dovodi u opasnost cilj sa kojim je radnja preduzeta ili vođenje postupka.

Pravilo 34 (pređašnje pravilo 31)

Svrha: U pravilu 34 (pređašnjem pravilu 31) se iznose konkretni uslovi za specijalne istražne radnje - a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33.

Sadržina: U stavu (1) se nabrajaju konkretna krivična dela u vezi s kojima mogu da se preduzimaju specijalne istražne radnje. Prilikom odabira krivičnih dela, uzeti su u obzir specifičan kontekst i okruženje u kojima Specijalizovana veća obavljaju svoju delatnost. Pri uvođenju izmena i dopuna u pravilu 34(1), posebna pažnja je posvećena eventualnim pretnjama kojima bi lica koja stupaju u interakciju sa Specijalizovanim većima mogla biti izložena, a koja za ishod mogu da imaju nanošenje teške telesne odnosno druge povrede datim licima ili mogu da u znatnoj meri ometu vođenje postupka. Osim toga, uzeto je u obzir i koliko je verovatno da će specijalne istražne radnje služiti efikasnom otkrivanju, istrazi i krivičnom gonjenju krivičnih dela koja bi u protivnom mogla da ometu vršenje mandata Specijalizovanih veća. Odabir

krivičnih dela nabrojanih u izmenjenom i dopunjenom pravilu 34(1) izvršen je shodno tome. U stavu (2) se nabrajaju kategorije lica u vezi s kojima mogu da se preduzimaju specijalne istražne radnje. Stav (3) je dodat kako bi se specijalizovanom tužiocu izrekla obaveza da lica u vezi s kojima se preduzimaju pomenute radnje o tome i obavesti.

Relevantni zaključci: U pravilu 34 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda o nepostojanju odredbi o vrsti krivičnog dela (stav 69), kategorijama lica (stav 70) i obaveštavanju relevantnih lica (stav 73), a u vezi sa specijalnim istražnim radnjama. Pravilo 34 takođe se oslanja na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa obavezom obaveštavanja.

Pravilo 35 (pređašnje pravilo 32)

Specijalne istražne radnje po odobrenju panela

- (1) Specijalizovani tužilac traži odobrenje panela za preduzimanje specijalnih istražnih radnji.
- (2) Kada se uveri da su ispunjeni uslovi predviđeni pravilima 31(1) i 34, panel može da donese odluku kojom se odobrava vršenje traženih specijalnih istražnih radnji, a koja sadrži:
 - (a) vremenski period za koji se daje odobrenje u zavisnosti od konkretnih okolnosti istrage, a koji ne sme da bude duži od šezdeset (60) dana;
 - (b) postupak izveštavanja o sprovođenju odobrenih mera i o prikupljenim materijalima, bilo u redovnim vremenskim intervalima ili po okončanju radnji, u zavisnosti od odluke panela, a u skladu sa pravilom 31(2);
 - (c) odobrenje za ulazak na konkretnu lokaciju, kada je to potrebno radi vršenja, nastavka ili okončanja datih istražnih radnji. O takvom odobrenju nije neophodno obavestiti osumnjičenog ili optuženog, osim u slučajevima kada panel utvrdi, s obzirom na konkretne okolnosti u predmetu, da takvo obaveštenje neće dovesti u opasnost efikasnost traženih radnji.
- (3) Vremenski period utvrđen shodno stavu (2)(a) može da se produži na period do 12 meseci ukoliko, uprkos dužnoj revnosti specijalizovanog tužioca, još uvek nije ostvaren nameravani cilj radnji, a i dalje su zadovoljeni uslovi predviđeni pravilima 31(1) i 34(1).
- (4) U izuzetnim okolnostima, koje se utvrđuju na osnovu činilaca kao što su težina krivičnog dela, složenost istrage ili konstatacija da je specijalizovani tužilac, uprkos dužnoj revnosti, otkrio nove okolnosti neposredno pre okončanja date radnje, vremenski period iz stava (3) može dodatno da se produži. Panel preispituje odobrene radnje u redovnim vremenskim intervalima, najkasnije svakih šezdeset (60) dana, a radnje okončava u bilo kom trenutku ukoliko više nisu ispunjeni relevantni uslovi i ukoliko to iziskuje poštovanje ljudskih prava.

Pravilo 35 (pređašnje pravilo 32)

Svrha: U pravilu 35 (pređašnjem pravilu 32) iznose se konkretni uslovi koje valja ispuniti kada panel odobrava specijalne istražne radnje - a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33 i 34.

Sadržina: Pravilo 35 je izmenjeno i dopunjeno na takav način da se njime sada uređuju samo uslovi koji se odnose konkretno na specijalne istražne radnje; stoga je deo nekadašnjeg stava (2) premešten u novo pravilo 32 i sada se primenjuje na sve radnje iz pododeljaka 2, 3 i 4. Osim toga, u stavu (2)(b) se uvodi obavezno izveštavanje panela o sprovođenju radnji i o prikupljenim materijalima. U stavovima (2)(a), (3) i (4) pravila 35 se izlaže sistem u tri nivoa putem kojeg specijalne istražne radnje mogu da se uvedu i produže. Na prvom nivou (stav 2(a)) određuje se polazni vremenski rok od najviše šezdeset dana; na drugom nivou (stav (3)) dozvoljava se produženje radnji na period do 12 meseci, ali samo u slučajevima kada, uprkos dužnoj revnosti, nije ostvaren cilj date radnje, a i dalje su ispunjeni relevantni uslovi; na trećem nivou (stav (4)) otvara se mogućnost za vanredno dodatno produženje, ali samo u strogo definisanim okolnostima koje se opisuju u stavu 72 odluke panela Ustavnog suda. Pored toga, u slučaju produženja te vrste, obavezno je preispitivanje u redovnim vremenskim intervalima, a najkasnije svakih šezdeset dana, sa ciljem da se radnja okonča kada relevantni uslovi više nisu ispunjeni i kada poštovanje ljudskih prava to iziskuje.

Relevantni zaključci: U pravilu 35 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda o trajanju i produženju specijalnih istražnih radnji (stav 72). Pravilo 35 takođe se oslanja na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa trajanjem i produženjem takvih radnji.

Pravilo 36 (pređašnje pravilo 33)

Specijalne istražne radnje po nalogu specijalizovanog tužioca

- (1) Specijalizovani tužilac može da izda nalog za specijalne istražne radnje bez odobrenja panela u slučajevima kada su ispunjeni u uslovi predviđeni pravilima 31(1) i 34 i u slučajevima:
 - (a) kada je neodložno sprovođenje datih mera neophodno kako bi se obezbedilo pribavljanje dokaza koji ne mogu da se pribave drugim putem; i
 - (b) kada bi odlaganje usled traženja odobrenja panela ugrozilo istragu ili bezbednost svedoka, žrtve ili drugog lica izloženog opasnosti.
- (2) Specijalizovani tužilac panelu podnosi zahtev za odobrenje takvih radnji odmah, a najkasnije dvadeset i četiri (24) časa po njihovom započinjanju.
- (3) Panel koji rešava po zahtevu odobrava specijalne istražne radnje u roku od tri (3) dana od predaje zahteva samo ako se uveri da su ispunjeni uslovi izneti u stavu (1). Pravilo 35 se primenjuje *mutatis mutandis*.
- (4) Ukoliko se odobrenje ne traži, ne dobije ili ukoliko panel ne donese odluku, nalog specijalizovanog tužioca o specijalnim istražnim radnjama se automatski stavlja van snage i specijalizovani tužilac smesta obustavlja preduzete radnje. Eventualno prikupljeni materijali ne mogu da se koriste za potrebe istrage ili krivičnog gonjenja.

Pravilo 36 (pređašnje pravilo 33)

Svrha: Pravilo 36 (pređašnje pravilo 33) izmenjeno je i dopunjeno kako bi se jasno definisale situacije u kojima specijalizovani tužilac može da preduzme specijalne istražne radnje bez prethodnog odobrenja panela - a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33 i 34.

Sadržina: U novoj verziji pravila 36 se određuje kako rok u kojem specijalizovani tužilac traži odobrenje (stav (2)) tako i rok u kojem panel donosi odluku (stav (3)). Stav (4) služi kao zaštitni mehanizam u slučajevima kada panel ne odobri preduzete radnje. U pravilu se navodi da moraju biti ispunjeni uslovi u vezi sa minimalnim mehanizmima zaštite opšte prirode (pravilo 31), kao i pojedinačni uslovi (pravilo 34).

Relevantni zaključci: Pravilo 36 proističe iz zaključaka panela Ustavnog suda iznesenih u stavovima 60-75.

Pododeljak 3: Pretres i plenidba

Pravilo 37 (pređašnje pravilo 34)

Pretres i plenidba po odobrenju panela

- (1) Specijalizovani tužilac traži odobrenje panela za pretres i plenidbu ako se, u datim okolnostima, dokazi ne mogu pribaviti drugim putem i ako su traženi pretres i plenidba po svemu sudeći jedino efikasno sredstvo za potrebe istrage.
- (2) Panel može u sledećim slučajevima da odobri pretres poseda nekog lica ili drugih lokacija, prostorija ili stvari u odnosu na koje dato lice opravdano očekuje zaštitu privatnosti, te da odobri plenidbu predmeta pronađenih tokom pretresa:
 - (a) ako postoji osnovana sumnja da je dato lice izvršilo, vrši ili da će izvršiti krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća; i ako će pretres imati za ishod hapšenje tog lica ili otkrivanje i plenidbu dokaza potrebnih za istragu;
 - (b) ako postoji osnovana sumnja da će pretres imati za ishod hapšenje osumnjičenog; ili
 - (c) ako je pretres neophodan radi prikupljanja i očuvanja dokaza o krivičnom delu iz nadležnosti Specijalizovanih veća, a postoji osnovana sumnja da se takvi dokazi nalaze na posedu, lokaciji, u prostorijama ili stvarima nad kojima se vrši pretres.
- (3) Panel može da odobri pretres nekog lica ukoliko postoji osnovana sumnja da će pretres imati za ishod otkrivanje dokaza o krivičnom delu iz nadležnosti Specijalizovanih veća i može, shodno tome, da odobri plenidbu datih dokaza.
- (4) Kada se uveri da su ispunjeni uslovi izneti u stavovima (1) do (3), u zavisnosti od slučaja, kao i uslovi predviđeni pravilom 31(1), panel može da donese odluku kojom se odobravaju traženi pretres i plenidba, a koja sadrži:
 - (a) vreme, trajanje i obim pretresa i plenidbe, uključujući podatke o licu ili imovini, lokaciji, prostorijama ili stvarima u odnosu na koje se radnja odobrava; i
 - (b) postupak izveštavanja o sprovođenju odobrenih radnji i o zaplenjenim materijalima, u skladu sa pravilom 31(2).
- (5) Panel može da propiše i druge uslove ako to nađe za shodno.

Pravilo 37 (pređašnje pravilo 34)

Svrha: U pravilu 37 (pređašnjem pravilu 34) iznose se konkretni uslovi za pretres i plenidbu na osnovu odobrenja panela - a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33.

Sadržina: Pravilo 37 je izmenjeno i dopunjeno kako bi se uveli: viši kriterijum za situacije kada su pretres i plenidba neophodni (ako je to jedino efikasno sredstvo, stav (1)); kategorije lica ili lokacija (stavovi (2) i (3)) nad kojima se mogu izvršiti pretres i plenidba; i upustva (stav (4)) koja je panel dužan da pruži prilikom odobravanja date radnje. Pravilom se takođe predviđa opšti zaštitni mehanizam u stavu (5), koji panelu omogućava da propiše dodatne uslove u skladu sa konkretnim okolnostima.

Relevantni zaključci: U pravilu 37 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda u vezi sa nepostojanjem odredbi o kategorijama lica (stav 81) i u vezi sa kriterijumom nužnosti (stav 82).

Pravilo 38 (pređašnje pravilo 35)**Pretres i plenidba koje vrši specijalizovani tužilac**

- (1) U skladu sa članovima 35 i 39 Zakona, specijalizovani tužilac može da bez odobrenja panela izvrši pretres lica ili imovine, lokacije, prostorija ili stvari i da privremeno zapleni predmete pronađene tokom pretresa, pod uslovima koji se bliže navode u pravilu 37(1) do (3), a u sledećim slučajevima:
 - (a) ako predmetno lice svesno i dobrovoljno pristane na pretres i plenidbu;
 - (b) ako je predmetno lice uhvaćeno na delu u toku izvršenja krivičnog dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća i ako treba da se uhapsi posle žustre potere; ili
 - (c) ako je to neophodno kako bi se otklonila neposredna opasnost od nanošenja ozbiljne i nepopravljive štete drugim licima ili imovini.
- (2) Specijalizovani tužilac panelu podnosi zahtev za odobrenje pretresa i plenidbe odmah, a najkasnije dvadeset i četiri (24) časa po njihovom započinjanju.
- (3) Panel koji rešava po zahtevu odobrava pretres i plenidbu u roku od tri (3) dana od predaje zahteva samo ako se uveri da su ispunjeni uslovi izneti u stavu (1).
- (4) Ukoliko se odobrenje ne traži, ne dobije ili ukoliko panel ne donese odluku, nalog specijalizovanog tužioca o pretresu i plenidbi se automatski stavlja van snage i specijalizovani tužilac ih smesta obustavlja. Eventualno zaplenjeni materijali ne mogu da se koriste za potrebe istrage ili krivičnog gonjenja.

Pravilo 38 (pređašnje pravilo 35)

Svrha: U pravilu 38 (pređašnjem pravilu 35) izlažu se konkretni uslovi za pretres i plenidbu u slučajevima kada ih specijalizovani tužilac vrši bez prethodnog odobrenja panela – a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33 i 37(1)-(3).

Sadržina: Pravilo 38 je izmenjeno i dopunjeno kako bi se jasno definisale situacije u kojima specijalizovani tužilac može da izvrši pretres i plenidbu bez prethodnog odobrenja panela. Stav (1) obuhvata uslove navedene u pravilu 37(1)-(3), uz konkretne uslove u ovom pravilu. Pravilom se sada određuju kako rok u kojem je specijalizovani tužilac dužan da traži odobrenje (stav (2)) tako i rok u kojem je panel dužan da donese odluku (stav (3)). Stav (4) služi kao zaštitni mehanizam u slučajevima kada panel, na ovaj ili onaj način, ne odobri preduzetu radnju.

Relevantni zaključci: U pravilu 38 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda o ograničenoj nadležnosti specijalizovanog tužioca za vršenje pretresa i plenidbe bez prethodnog odobrenja (stav 85), o situacijama u kojima takve radnje mogu da se preduzmu (stav 86) i o oceni koliko su date radnje nužne (i srazmerne) (stav 87).

Pravilo 39 (pređašnje pravilo 36)

Izvršenje pretresa i plenidbe

- (1) Ne gubeći iz vida odredbe iznete u stavu (2), pretres i plenidba na osnovu pravila 37 ili pravila 38 se vrše u prisustvu lica na koje se odnose radnje specijalizovanog tužioca, a koji je dužan da pre izvršenja:
 - (a) dostavi predmetnom licu overenu kopiju odluke panela ili naloga specijalizovanog tužioca;
 - (b) obavesti lice o njegovim pravima na osnovu pravila 42 ili pravila 43, u zavisnosti od slučaja;
 - (c) postara se za prisustvo branioca tokom pretresa i plenidbe, osim u slučajevima kada se lice odrekne prava na prisustvo branioca ili u slučajevima kada braniočevo prisustvo ne može da se očekuje u razumnom roku; i
 - (d) postara se za prisustvo nezavisnog posmatrača koji služi kao svedok tokom izvršenja pretresa i plenidbe.
- (2) Pretres i plenidba mogu da se izvrše u odustvu lica na koje se radnje odnose ukoliko to lice ne može da se pronađe, ili odbija da prisustvuje izvršenju pretresa, i ukoliko bi odlaganje izvršenja pretresa i plenidbe ugrozilo istragu ili bezbednost ili imovinu svedoka, žrtve ili drugih lica izloženih opasnosti. Stav 1(c) se primenjuje kada je to izvodljivo, kao i stav (d). Predmetno lice se obaveštava o izvršenju pretresa i plenidbe čim se utvrdi lokacija na kojoj se nalazi.
- (3) Tokom izvršenja pretresa i plenidbe vodi se računa o tome da se izbegne izlišno oštećivanje imovine.
- (4) ¹Specijalizovani tužilac evidentira vreme, trajanje, obim i sve druge relevantne pojedinosti u vezi sa pretresom i plenidbom. ²Ako je panel propisao dodatne uslove za izvršenje pretresa i plenidbe, evidencija se vodi i o ispunjavanju tih uslova. ³Specijalizovani tužilac vrši popis sa detaljnim opisom i podacima o svakom zaplenjenom predmetu. Specijalizovani tužilac, nezavisni posmatrač, predmetno lice i njegov branilac, ako je prisutan, potpisuju popis i slobodni su da unesu pismene primedbe o izvršenju pretresa i plenidbe. Odbijanje predmetnog lica da se potpiše i razlozi za to odbijanje se evidentiraju.

- (5) Specijalizovani tužilac zadržava i čuva zaplenjene predmete u skladu sa pravilom 32.

Pravilo 39 (pređašnje pravilo 36)

Svrha: U pravilu 39 (pređašnjem pravilu 36) iznose se uslovi za izvršenje pretresa i plenidbe - a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33 i pravilom 37 ili pravilom 38, u zavisnosti od slučaja.

Sadržina: Pravilo 39 je izmenjeno kako bi bilo jasno da se primenjuje kako na pravilo 37 (pređašnje pravilo 34) tako i na pravilo 38 (pređašnje pravilo 35). Pored toga, ovim pravilom se sada podrobno uređuje izvršenje pretresa i plenidbe u prisustvu (stav (1)) ali i u odsustvu (stav (2)) predmetnog lica. U pravilu 39 takođe se iziskuje prisustvo (stav (1)(d)) i objašnjava uloga (stav (4)) nezavisnog posmatrača, nezavisno od toga da li je predmetno lice prisutno ili nije. Stavovima (3) do (5) se podrobnije uređuje izvršenje pretresa i plenidbe.

Relevantni zaključci: U pravilu 39 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda o tome kada se ovo pravilo primenjuje (stavovi 91, 93) i o pravu predmetnog lica da bude upoznato sa svojim pravima (stav 92). Pravilo 39 takođe se oslanja na relevantnu sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa izvršenjem pretresa i plenidbe.

Pododeljak 4: Druge radnje

Pravilo 40 (pređašnje pravilo 37)

Ekshumacije i obdukcije

[nepromenjeno]

Pravilo 41 (pređašnje pravilo 38)

Prikupljanje uzoraka telesnih materijala radi veštačenja

- (1) Prikupljanje dlaka, pljuvačke, uzoraka krvi, tkiva ili drugih sličnih materijala, koje nije moguće obaviti bez fizičkog kontakta ili bez pribegavanja invazivnim metodama, može da se izvrši u slučajevima kada predmetno lice da svoj dobrovoljni pismeni pristanak, pošto se prethodno posavetovalo sa svojim braniocem ili se svesno odreklo prava na savetovanje sa svojim braniocem.
- (2) U odsustvu takvog pristanka, panel može da odobri radnju opisanu u stavu (1) u odnosu na neko lice:
 - (a) ukoliko postoji osnovana sumnja da je dato lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća; ili
 - (b) ukoliko i samo u onoj meri u kojoj je za utvrđivanje istine potrebno da se proverí da li na telu datog lica ima određenih tragova ili posledica krivičnog dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.

- (3) Pošto je prethodno po potrebi saslušao dato lice, panel pri donošenju odluke uzima u obzir, *inter alia*:
- (a) prirodu i težinu krivičnog dela;
 - (b) da li se materijali za kojima se traga mogu pribaviti putem neke druge metode;
 - (c) postupak koji se primenjuje u sprovođenju veštačenja; i
 - (d) posledice po zdravlje predmetnog lica.
- (4) Uzorke krvi, telesnih tkiva ili drugih sličnih materijala može da uzima samo kvalifikovano medicinsko osoblje.
- (5) Materijali opisani u stavovima (1) i (2) ne koriste se ni u kakve druge svrhe izuzev za istragu i krivično gonjenje krivičnih dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.

Pravilo 41 (pređašnje pravilo 38)

Svrha: Pravilom 41 (pređašnjim pravilom 38) uređuje se prikupljanje uzoraka telesnih materijala koje podrazumeva fizički kontakt ili iziskuje invanzivne metode - a primenjuje se zajedno sa pravilima 31-33.

Sadržina: Pravilo 41 je izmenjeno: kako bi se jasno naznačio njegov obim, to jest prikupljanje uzoraka telesnih materijala uz fizički kontakt ili uz primenu invazivnih metoda (stav (1)); kako bi se navele kategorije lica u odnosu na koje takve radnje mogu da se preduzimaju bez prethodnog pristanka (stav (2)); i kako bi se izložio niz činilaca koje panel treba da uzme u obzir tokom sudskog razmatranja pre nego što odobri takve radnje (stav (3)). Pravilom 41 takođe se predviđaju zaštitni mehanizmi u pogledu uzimanja određenih uzoraka (stav (4)) i u pogledu korišćenja pribavljenih materijala (stav (5)). Kao što je to već navedeno, u takvom slučaju istovremeno se primenjuje i pravilo 33 u vezi sa uništavanjem ili povraćajem prikupljenih materijala.

Relevantni zaključci: U pravilu 41 se uzimaju u obzir konkretni zaključci panela Ustavnog suda o razlici između prikupljanja materijala invazivnim i neinvazivnim metodama (stav 98), o odsustvu odobrenja za primenu invazivnih metoda pri prikupljanju materijala (stav 99), o sudskom nadzoru (stav 103) i o pitanju koliko se dugo takvi materijali čuvaju (stav 105).

Pravilo 57 (pređašnje pravilo 54)**Razmatranje i preispitivanje sudskog pritvora**

- (1) [nepromenjen]
- (2) [nepromenjen]
- (3) [nepromenjen]
- (4) U odnosu na zahtev uložen shodno stavu (2) ili (3), panel može da propiše uslove za puštanje na slobodu koje smatra primerenim kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog tokom postupka, u skladu sa članom 41(12) Zakona. Panel pribavlja mišljenje treće države ukoliko pritvorenik traži da bude pušten na slobodu na teritoriji te države. Pritvorenik neće biti pušten na slobodu na teritoriji treće države bez njenog pristanka. Odluka se donosi u najkraćem mogućem roku, a najkasnije tri (3) dana od poslednjeg podneska.

Pravilo 57 (pređašnje pravilo 54)

Svrha i sadržina: Stav (4) u pravilu 57 (pređašnjem pravilu 54) je izmenjen i dopunjen kako bi se razjasnilo da puštanje pritvorenika na slobodu ne zavisi od pristanka treće države; takav pristanak je neophodan samo za puštanje pritvorenika na slobodu na teritoriji te države.

Relevantni zaključci: Pravilo 57 konkretno proističe iz zaključaka panela Ustavnog suda o formulacijama koje se koriste u pomenutom stavu (stavovi 120-121).

Pravilo 137 (pređašnje pravilo 134)**Opšte odredbe**

- (1) [nepromenjen]
- (2) [nepromenjen]
- [(3) briše se]

Pravilo 137 (pređašnje pravilo 134)

Svrha i sadržina: Stav (3) u pravilu 137 (pređašnjem pravilu 134) se briše budući da je, uz zabrinutost koju je izrazio panel Ustavnog suda, konstatovano i da taj stav suštinski ništa ne doprinosi Pravilniku o postupku i dokazima.

Relevantni zaključci: Brisanje stava proističe iz zaključaka panela Ustavnog suda o tome koliko je data odredba jasna (stavovi 191-193).

Pravilo 161 (pređašnje pravilo 158)**Status oslobođenog lica**

Kada se optuženom koji se nalazi u pritvoru izrekne oslobađajuća presuda, on se odmah pušta na slobodu, izuzev u slučajevima kada je zakonito pritvoren ili odslužuje kaznu zbog drugih krivičnih dela, za koja mu nije izrečena oslobađajuća presuda. Lice se pušta na slobodu u skladu sa članom 41(11) Zakona.

[(2) briše se]

[(3) briše se]

Pravilo 161 (pređašnje pravilo 158)

Svrha i sadržina: Stav (1) u pravilu 161 (pređašnjem pravilu 158) je izmenjen i dopunjen kako bi bilo jasno da se lice kome je izrečena oslobađajuća presuda pušta na slobodu, izuzev u slučajevima kada je zakonito pritvoreno ili odslužuje kaznu u nekom drugom postupku pred Specijalizovanim većima ili u nekoj drugoj jurisdikciji – što je situacija koja se opisuje i u stavu 201 odluke panela Ustavnog suda (“izuzev u slučajevima kada je optuženi osumnjičen ili optužen da je počinio neko drugo krivično delo za koje mu se nije sudilo na suđenju”).

Relevantne konstatacije: Stav (1) je izmenjen radi usaglašavanja sa zaključcima panela Ustavnog suda (stav 201). Stavovi (2) i (3) iz pravila 161 se brišu kako bi se uzeli u obzir zaključci panela Ustavnog suda u vezi sa pravnom osnovom za produženje pritvora licu kome je izrečena oslobađajuća presuda (stavovi 204-205).